

PREDCHÁDZAME PORUCHÁM UČENIA

Mgr. Zuzana Hronová

Špecifické poruchy učenia

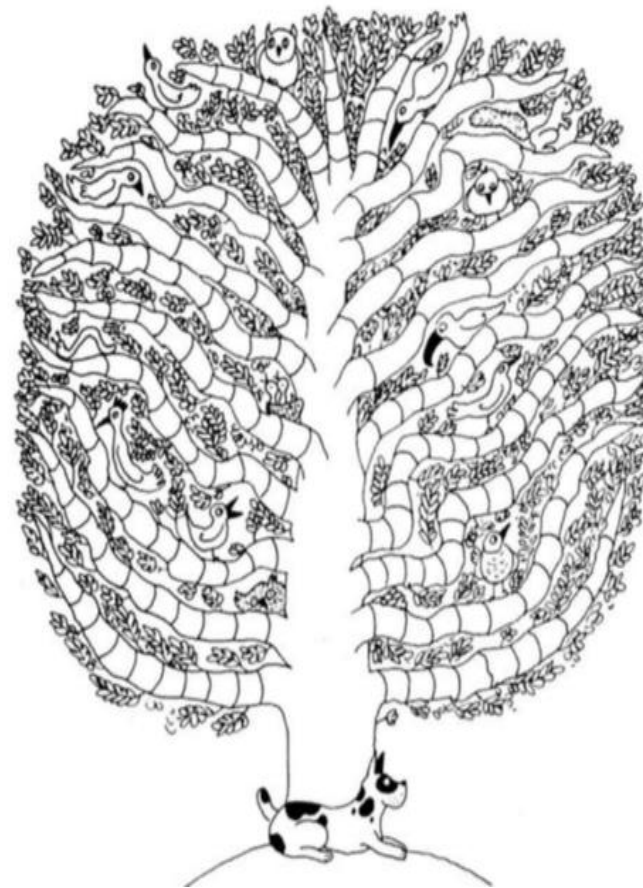
- Poruchy čítanej a písanej reči.
- Ich predikcie je možné rozoznať už v predškolskom veku.
- Majú neurobiologický pôvod, avšak včasnou intervenciou je možné stav zmierniť.
- Rôznymi činnosťami v oblasti rozvoja kognitívnych funkcií v predškolskom veku a v 1. ročníku základnej školy je možné predísť možným ťažkostiam.

Neurobiologický vývin je podobný stromu

01

Korene a kmeň stromu predstavujú základné schopnosti:

- Predpokladom – koreňom všetkého učenia je **schopnosť koncentrácie a pripravenosť prijímať informácie.**
- Kmeňom prechádzajú všetky schopnosti a zručnosti.
- Z kmeňa potom môžu vyrastať veľké a malé vetvy – zásoba skúseností z učenia – zachytenie informácií, spracovanie, zoskupovanie a zapamätanie zmyslových podnetov.

Strom myslenia a učenia

4. Koruna stromu obsahuje už skutočné komplexné schopnosti – reč, písanie, počítanie.

Strom postupne rastie a koruna je vždy bohatšia, prichádzajú vyššie schopnosti, poznanie cudzieho jazyka, vyššia matematika atď.

To, či sa strom naplno rozvinie, závisí od prvých rokov života.

Vetvy

1. vetva je schopnosť zamerať sa na podstatné informácie z celku – umožňuje nám odpútať sa od všetkého a sústrediť sa na to, čo je potrebné (rozlišovanie pozadia a figúry).

2. vetva – schopnosť rozlišovať podobné a rozdielne veci (optické a akustické rozlišovanie).

3. vetva – schopnosť spájania jednej formy vnímania - obrázka s napr. písanou formou

Všetky tieto vetvy nazývame dielčie funkcie.

4. Všetko, čo vnímame je potrebné zachovať si v pamäti – pamäť pre zrkové podnety, sluchové podnety, dlhodobá a krátkodobá pamäť.

5. Skutočnosť, že všetko sa odohráva v čase – má istú postupnosť- správne ukladanie písmen, prípadne poradie číslíc.

6. Motorika a pohyb, orientácia na vlastnom tele, neskôr v priestore.

Rozvíjanie
dielčích
funkcií v 1.
ročníku
Zrakové
mímanie

- Čo vidím z okna? Čo všetko v izbe je hnedé, kovové, strieborné atď - dieťa hľadá?
- Hra na Popolušku - triedenie kociek lega, prípadne inej stavebnice, iných predmetov, gombíkov. Nahádzte veľa predmetov na seba, že sa prekrývajú a dieťa ich má vymenovať.
Vyhľadávanie tvarov v zhluku množstva iných tvarov (ukážka).

Cvičenia na presné videnie

- Pexesá, puzzle.
- Z dvojitého papiera vystrihnite rôzne tvary a zamiešame ich. Dieťa hľadá dvojicu.
- Hľadaj v kockách z lega rovnaký kúsok.
- Rozstrihajte nejaký tvar na kúsky a potom ju dieťa poskladá.
- Z látky vystrihnite nepravidelné kúsky a dieťa ich má naspäť poukladať.

(ukážky)

Reverzné tvary- dôležité pri osvojovaní písmen

Cvičenia zrakovej pamäti

- Zo zápaliek postavte nejakú zostavu , dieťa nech sa na ňu pozrie a zakryte ju. Úlohou dieťaťa je postaviť rovnakú zostavu.
- Pred dieťa predložiť obrázky, potom jeden zobrať, pýtate sa, čo zmizlo, čo sa vymenilo atď.
- Pexeso, rôzne variácie.

Sluchové vnímanie

- Urob krok, ak počuješ svoje meno: Menujte rôzne predmety, medzi nimi aj meno dieťaťa. Keď meno vyslovíte, dieťa urobí krok.
- Iná hra: dieťa sedí, my menujeme slová a dohodneme si slovo, ktoré keď vyslovíme, dieťa sa postaví.
- Čítanie príbehu – ak v texte vyslovíme dohodnuté slovo, dieťa tleskne.

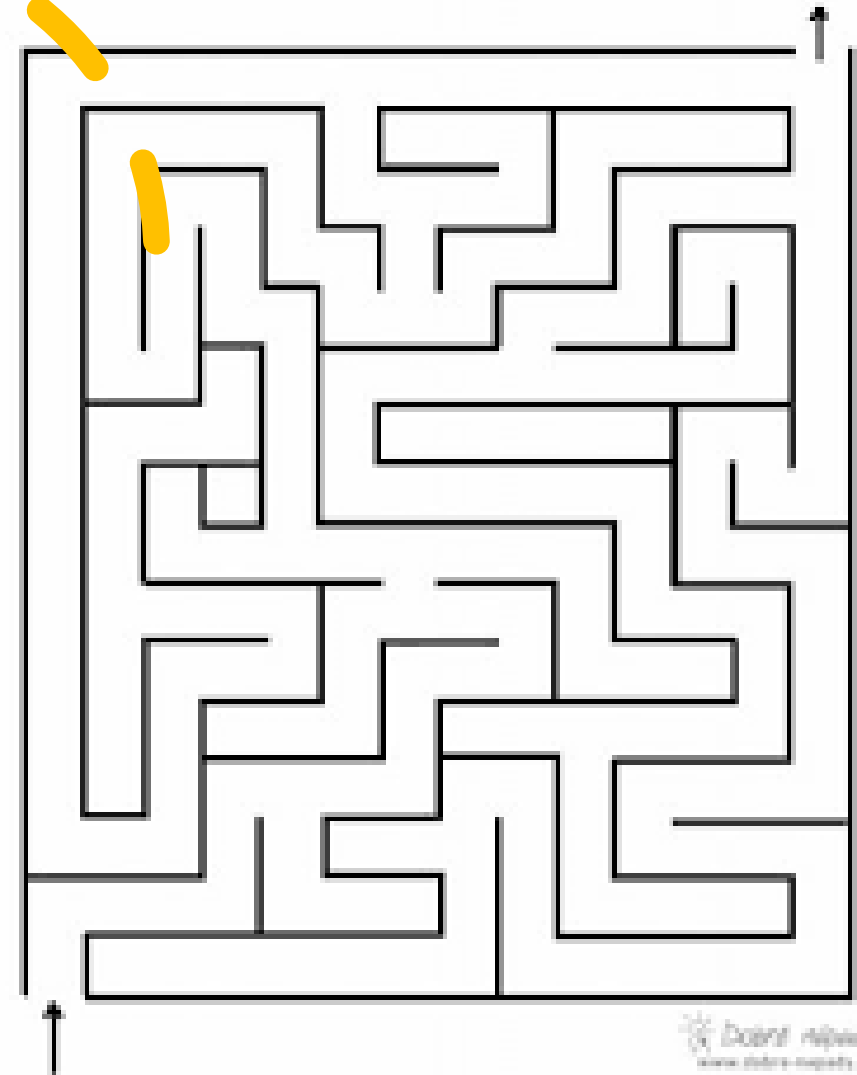
Cvičenia na presné počutie

- Bábkы Oli, Ali, Eli, Ili, Uli – hovoríme zásobu slov a dieža má zachytiť, či slovo hovorí Oli, Ali, Eli, Uli, či Ili. –Oli hovorí slová, kde je o . Ali slová kde je a atď.
- Dvojice slov, ktoré sa líšia jednou hláskou.
- Fonematické uvedomovanie – realizované v triede.
- Dôležitá je spolupráca s logopédom pri nedokončenom vývoji reči.

Cvičenia rozvíjajúce koordináciu ruky a oka

- Známa hra - vojna
- Slalom
- Automobilové preteky
- Cvičenia, kedy dieťa hľadá druhý koniec (kam sa panáčik dostal atď.)

Cvičenia na rozvoj jemnej motoriky

- Cvičenia JEDNÝM ŤAHOM (ukážka)
- Ťahy štetcom na veľký kus papiera - baliaci papier umiestnený na stene.

Cvičenia na rozvoj jemnej motoriky

- Dbať na správny úchop, ak deti nesprávne uchopujú, môže im to spôsobovať bolesť.
- Sú rôzne násadky, ergonomické trojhranné farbičky, špeciálne ergonomické perá (Stabilo)
- Cvičenia na uvoľnenie ruky viesť od krčnej chrbtice, cez celý pletenec ruky, ukončiť prstami.

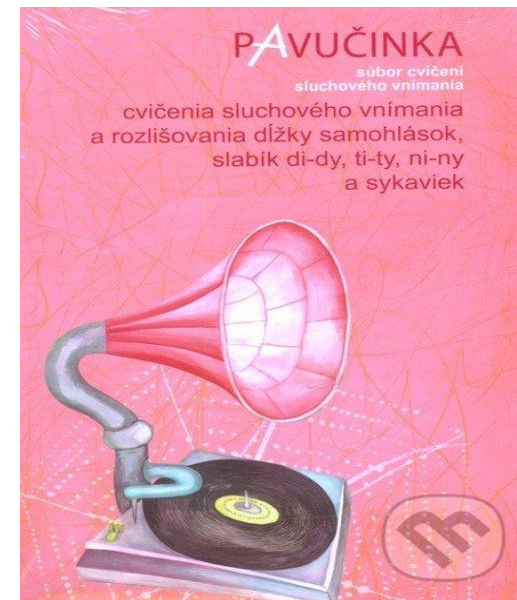

Pre osvojovanie čítania

- Dieťa musí spĺňať primeraný rozvoj spomenutých dielčích funkcií.
- Pri osvojovaní čítania sú tri podmienky:
 1. Dekódovanie – osvojovanie si všetkých 4 tvarov písma – môžete podporiť, modelovaním osvojovaných písmen, obťahovaním, dokresľovaním jednotlivých častí grafém.
 2. Fonematické uvedomovanie – spomenuté
 3. Rýchle automatické pomenovanie.

Pracovné zošity na rozvíjanie jednotlivých dielčích funkcií

- Kuliferdo súbor zošitov – vydavateľstvo INFRA
- Renátkine úlohy.
- Pavučinka – Rozvoj sluchového vnímania – hlavne pri nedokončenom vývine reči.

Ďakujem za
pozornosť!

Kontakt:

Pri akýchkoľvek ťažkostiach sa obráťte na triednu učiteľku, prostredníctvom ktorej si dohodnete termín na konzultáciu so špeciálnym pedagógom prípadne psychológom.